

## A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Győri Ítéltábla az ügyvéd, mint pártfogó ügyvéd által képviselt **kiskorú felperesnek** a pártfogó ügyvéd által képviselt **alperes** ellen 7.000.000,- forint kölcsöntartozás megfizetése iránti perében a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 2008. október 8. napján kelt P.20.818/2007/38. számú ítélete ellen az alperes részéről 52., 54. és Pf.2. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

### í t é l e t e t :

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét helybenhagyja.

Megállapítja, hogy a másodfokú eljárásban a teljes személyes költségmentes felperes 100 %-os mértékben pernyertes, így az őt képviselő pártfogó ügyvédi díját, valamint a másodfokú eljárásban teljes személyes költségmentes 100 %-ban pervesztes alperes pártfogó ügyvédi díját az állam viseli.

A feljegyzett 420.000,- (négy százhuszezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

### I n d o k o l á s :

A megyei bíróság fellebbezéssel támadott ítéletében kötelezte az alperest, hogy 30 napon belül fizessen meg a felperesnek 7.000.000,- forintot és ezen összeg után 2004. május 31.napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát.

Kötelezte az alperest, hogy az államnak külön felhívásra fizessen meg 420.000,- forint le nem rótt illetéket. Megállapította, hogy a felperes teljes egészében pernyertes lett, így a pártfogó ügyvéd díját az alperes köteles viselni.

Ítéletének jogi indokolása szerint a kiskorú felperes a 2006. március 8-án elhunyt "A" és "B" kapcsolatából született gyermeke és néhai "A" egyetlen törvényes örököse.

Néhai "A" a szüleitől örökölt **Helység 1**, .... számú ingatlan 2003. augusztus 8. napján 7.800.000,- forintért értékesítette, melyből 6.800.000,- forint a szerződés aláírásakor, a fennmaradó 1.000.000,- forint 2003. augusztus 17. napján került részére kifizetésre.

Néhai "A" és az alperes között 2003. augusztus 7-én kelt kölcsönszerződés szerint a néhai kölcsönadott az alperes részére 7.000.000,- forintot azzal, hogy az alperes a visszafizetést 2004. május 31-ig vállalta.

Az alperes 2004. február 12-én bv-intézetbe került és a néhainak a kölcsönt nem fizette vissza.

A megyei bíróság tényként állapította meg, hogy a néhai és az alperes között a Ptk.523.§.(1) bekezdésében meghatározott kölcsönszerződés jött létre. A 7.000.000,- forint átvételét az alperes sem vitatta.

Az alperes védekezésére figyelemmel vizsgálta, hogy az alperes a kölcsönt visszafizette-e. Ennek bizonyítása a Pp.164.§.(1) bekezdése értelmében az alperest terhelte.

Az alperes a kölcsön visszafizetésének igazolására becsatolta a 2003. október 2. napján kelt „kölcsönszerződés megszüntetése” megnevezésű irat fénymásolatát. Eszerint az alperes néhai "A"-nak a kölcsön összegét visszafizette. Az iraton "A" és az alperes aláírása szerepel, tanúké nem, az okirat szövegének írója nem ismert.

A felperes vitatta az alperes valódiságát a tartalmára illetve az aláírására vonatkozóan.

A megyei bíróság álláspontja szerint a visszafizetési okirat nem minősül teljes bizonyító erejű magánokiratnak mert az nem felel meg a Pp.196.§.(1) bekezdés a./, b./ vagy c./ pontjában írtaknak. Így a bíróság a bizonyítás során szabadon mérlegelhető iratnak tekintette a Pp.199.§-a alapján.

A bíróság mellőzte a fénymásolt okiraton lévő aláírás valódiságának írásszakértői vizsgálatát, mivel köztudomású, hogy szakvélemény csak eredeti okirat alapján készíthető. Az eredeti okirat azonban nincs az alperes birtokában.

Az alperes tanúkkal kívánta bizonyítani a visszafizetés tényét, míg a felperes azt, hogy az alperes a kölcsönszerződésben foglaltaknak nem tett eleget. A megyei bíróság a bizonyítékok mérlegelésével arra a meggyőződésre jutott, hogy az alperes a kölcsönt nem fizette vissza. Az alperes élettársa illetve a lakásában lakó "C" nem tekinthető elfogulatlan tanúnak. Jelentőséget tulajdonított a bíróság annak a ténynek is, hogy az alperes az ügyben tartott bírósági tárgyalásokra nem jött el, de az általa bejelentett tanúk **helység 2-i** meghallgatásán személyesen részt vett.

A visszafizetésről szóló fénymásolt iratot a bíróság bizonyító erejűnek nem fogadta el, mivel a felperes a néhai aláírásának a valódiságát vitatta.

Ugyanakkor életszerűtlen, hogy az alperes 2003. augusztus 7-én felvett kölcsönt már október 3-án visszafizeti arra hivatkozással, hogy akkor már tudta, be kell vonulnia a börtönbe. Erre azonban csak 2004. február 12-én került sor.

A szerződő felek a kölcsönszerződést ügyvéd előtt kötötték, azt két tanú is aláírta. Az alperes nyilvánvalóan tudhatta, hogy a visszafizetésről is célszerű okiratot készíteni. Az alperesi okirat az alperes házában készült, ennek ellenére tanúk azon nem szerepelnek és a visszafizetésnél sem volt jelen senki. Ahogy a kölcsönadási okiratnál szerepeltek tanúk, úgy az alperesnek nem okozott volna nehézséget a visszafizetésről is tanúk által aláírt okiratot készíteni. Ilyen körülmények mellett nem fogadható el az az alperesi hivatkozás, hogy az eredeti okirat azért nincs meg, mert az lehet, hogy néhai "A"-hoz került.

A megyei bíróság a felperes által bejelentett "D" elfogulatlan tanúnak tekintette. Az ő előadása is megerősítette, hogy az alperes a kölcsönt nem adta vissza. "E" tanú csak a felperes anyjának elmondásából szerzett tudomást a történekről, azonban alappal hivatkozott a kiskorú felperes nehéz anyagi helyzetére és arra, hogy ezen kölcsönösszeg

visszafizetése mellett a felperes anyja nem kényszerült volna hitelből megvásárolni az **helység 3-i** lakást.

Az ítélet ellen az alperes fellebbezést nyújtott be, melyben kérte a megyei bíróság ítéletének megváltoztatását és a felperes keresetének teljes elutasítását, valamint a felperes első- és másodfokú perköltségben való marasztalását.

Fellebbezésének indokolása szerint a megyei bíróság nem fogadta el a kézzel készült és a kölcsönösszeg visszafizetésére vonatkozó okiratot bizonyító erejűnek és az alperes terhére róta, hogy nem ügyvéd által készített és tanúk által is aláírt módon készült a visszafizetési irat.

A kölcsönszerződésre - így annak megszüntetésére sem - kötelező alakszerűséget a Ptk. nem ír elő. Tény, hogy a kölcsön visszafizetéséről **"A"** és az alperes között kézzel írott és aláírt okirat jött létre, annak eredeti példánya **"A"**hoz, míg másolata az alpereshez került, melyet **"C"** készített.

A megyei bíróság mindkét alperesi tanút elfogultnak tekintette, azonban a tanúk vallomása valós volt, azok az alperesi állítást támasztották alá. Pusztán a volt élettársi kapcsolatra és az együttlakás tényére alapozva nem hagyhatóak figyelmen kívül. **"C"** nyilatkozata szerint közvetlenül **"A"**tól tudta, hogy részére a kölcsönt az alperes visszafizette.

Kiemelten hivatkozott arra, hogy a néhai nem küldött fizetési felszólítást vagy a tartozás behajtására irányuló egyéb iratot, amely a 7.000.000,- forint visszafizetésére szólítaná fel az alperest. Így nem életszerű, hogy a fenti összegű tartozás fennállása esetén a hitelező nem szólítja fel írásban az adóst a teljesítésre, főként ha vele még levelet is vált. A fizetési felszólítás hiánya álláspontja szerint alátámasztja a kölcsön visszafizetését, az azt igazoló okirat tartalmát.

Hangsúlyozta, a lefolytatott bizonyítási eljárás azt igazolta, hogy az alperes tartozását **"A"**nak visszafizette.

Az alperes személyes fellebbezési iratában tanúként kérte meghallgatni **"F"-et** az általa felvett kölcsön visszafizetésével kapcsolatban.

Az alperes a megtartott fellebbezési tárgyaláson előadta, **"F"** megkeresett bíróság útján történő tanúkénti meghallgatását azért kéri, mivel az alperesnek az elsőfokú ítélet meghozatalát követően jutott tudomására az a tény, hogy ő az a személy a kölcsön visszafizetésekori időben néhai **"A"**tól jelentős összeget, több millió forintot kért kölcsön és kapott is. Az elsőfokú eljárásban is hivatkozott erre a körülményre, de csak a szabadulását követően vált ismertté a tanú pontos neve és címe.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében a megyei bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben való marasztalását, illetve a pártfogó ügyvédi díjviseléséről a Pp.87.§.(2) bekezdése szerinti rendelkezés meghozatalát kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a visszafizetési okirat nem minősül teljes bizonyító erejű magánokiratnak, mert nem felel meg a Pp.196.§.(1) bekezdés a., b., vagy c./ pontjában írtaknak.

Hangsúlyozta, **"C"** tanú ellentmondásos tanúvallomást tett. Úgy nyilatkozott, hogy „sem a pénz átadását, sem pedig a visszafizetését nem láttam. Arról nincs tudomásom, hogy később a pénz visszafizetésre került-e, illetve készült-e bármilyen okirat, én erről nem

tudok. Így azt sem tudom, hogy a visszafizetésről készített okiratnak van-e eredeti példánya, illetve hogy az hol található".

Kiemelten hivatkozott arra, hogy az írásbeli fizetési felszólítás hiánya, illetve a tartozás behajtására irányuló egyéb irat semmiképpen nem támaszthatja alá a kölcsön visszafizetését.

A felperes változatlanul vitatja az alperes által fénymásolatban csatolt 2003.október 2. napján keltezett „kölcsönszerződés megszüntetése” elnevezésű irat, valamint az azon lévő "A" névaláírás valóságát.

Az alperesnek a tanú meghallgatására vonatkozó indítványát a Pp.235.§.(1) bekezdése alapján elutasítani kérte.

Az alperes a másodfokú eljárásban valószínűsítette, hogy a tanú neve és lakcíme az elsőfokú határozat meghozatalát követően jutott a tudomására, ezért a bizonyítás lefolytatására a Pp.235.§./1/ bekezdés II.fordulata lehetőséget biztosít.

Az ítéltábla úgy ítélte meg, hogy a megalapozott döntéshez szükséges "F" tanúkénti meghallgatása, ezért a Pp.249.§.(2) bekezdése alapján megkeresett bíróság útján foganosítani rendelte az ő tanúkénti meghallgatását.

A Marcali Városi Bíróság előtt tanúként történt meghallgatásakor "F" elmondta, hogy semmilyen kölcsönszerződésről nem tud, ami néhai "A" és az alperes között jött volna létre. Az alperest egyáltalán nem ismeri, míg néhai "A" val 2003. évtől kezdődően került közelebbi ismeretségi kapcsolatba. Már-már baráti viszony volt közöttük, sokat jártak együtt dolgozni, mindketten segédmunkásként földmunkálatokat végeztek építkezéseken. Néhai "A"-tól 2003.év végén, november végén vagy december elején - mindenképpen az ünnepek előtt - 2.000.000,- forintot kért kölcsön. Írásbeli kölcsönszerződést nem kötöttek, pusztán szóban állapodtak meg. Ezt az összeget egy hónapra kérte, és 50.000,- forint kivételével 2004. januárjában vissza is fizette részére.

Ezen eljárási adatokkal az ítéltábla a megyei bíróság ítéletének a tényállását egyben kiegészítette.

Az alperes fellebbezése nem alapos.

Az ítéltábla az elsőfokú eljárás adatait a részbizonyítási eljárásban beszerzett adatokkal együttesen a Pp.206.§-ában foglalt elveknek megfelelően értékelve arra az álláspontra helyezkedett, hogy a megyei bíróság megalapozott tényállást állapított meg, az ebből levont jogi következtetése is jogszerű és megalapozott. Az ítéltábla mindenben osztotta a megyei bíróság jogi álláspontját és az ítélet indokolásában foglaltakat. A fellebbezésben felhozott érvek figyelemmel az alábbiakat emeli ki.

A megyei bíróság a felperes által becsatolt és ügyvéd által ellenjegyzett, valamint két tanú által is aláírt 2003. augusztus 7. napján kelt kölcsönszerződés alapján helyesen állapította meg, hogy az alperes és néhai "A" között 7.000.000,- forintra vonatkozóan kölcsönszerződés jött létre. A 7.000.000,- forint átvételét az alperes sem vitatta a peres

eljárás során, csupán arra hivatkozott, hogy a kölcsön összegét 2003. október 2-án visszafizette a néhai részére.

Helyes a megyei bíróság azon álláspontja, hogy a Pp.164.§.(1) bekezdése értelmében a kölcsön visszafizetésének a bizonyítása a perben az alperest terhelte, tehát neki kellett kétséget kizáró módon igazolnia, hogy a kölcsön összege visszafizetésre került.

Az alperes a visszafizetés tényét a 13. sorszámú iratához fénymásolatban csatolt, ismeretlen személy által írt, 2003. október 2. napján kelt „kölcsönszerződés megszüntetése” megnevezésű irattal kívánta igazolni. Ezen az iraton néhai "A" és az alperes aláírása szerepel, tanúk nincsenek. Ugyanakkor az irat eredeti példányát az alperes csatolni nem tudta.

A kiskorú felperes az iraton lévő "A" aláírását vitatta, arra hivatkozással, hogy az nem a néhaitól származik. A megyei bíróság helyes álláspontot foglalt el, amikor az aláírás valódiságának tisztázása érdekében nem rendelt el írásszakértői bizonyítást, hiszen köztudomású, hogy az írásszakértők csak eredeti iratok alapján tudnak szakvéleményt adni, a fénymásolat erre nem elegendő.

Ezért a Pp.199.§-a alapján okszerűen mellőzte ezen bizonyíték figyelembevételét, mivel ez az irat nem minősül a Pp.196.§. (1) bekezdés a./, b./ illetve c./ pontjában meghatározott teljes bizonyító erejű magánokiratnak.

Az alperes a visszafizetés tényét tanúk meghallgatásával kívánta igazolni. A megyei bíróság azonban a kihallgatott "G" és "C" tanúk vallomása alapján megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy ezen tanúk vallomásával az alperes hitelt érdemlően nem tudta igazolni a visszafizetés tényét. Elfogulatlanságuk is megkérdőjelezhető, hiszen "G" korábban az alperes élettársa volt, míg "C" az alperes barátja, aki az alperes lakásában lakott. Ugyanakkor "C" elmondta tanúkénti meghallgatása során, hogy „sem a pénz átadását, sem pedig a visszafizetését nem láttam. Arról nincs tudomásom, hogy később a pénz visszafizetésre került-e, illetve, hogy erről készült-e bármilyen okirat, én erről nem tudok. Így azt sem tudom, hogy a visszafizetésről készített okiratnak van-e eredeti példánya, illetve hogy az hol található.” (29.sorszámú irat 3. oldal 6. bekezdés)

Az ítélet tábla álláspontja szerint a fentieket igazolja a felperes által bejelentett "D" elfogulatlan tanúvallomása is. Az ő előadása megerősítette a kölcsönadás tényét és azt, hogy a kölcsönt az alperes nem fizette vissza. Tanúkénti meghallgatása során elmondta, hogy „A”-tól tudom, volt ennek a kölcsönnek egy határozott lejárat ideje, és azt is ő mondta nekem, hogy a lejárat idő után többször kereste az alperest telefonon a pénz visszafizetése érdekében és személyesen is meglátogatta őt azért, hogy a pénzt visszakérje. Arról azonban nem tudok, hogy ezt a pénzt az alperes visszafizette volna a felperesnek, úgy tudom, hogy ez nem történt meg. A halála körüli időben is tartottuk még a kapcsolatot. A kölcsön kérdése visszatérő téma volt beszélgetéseink alkalmával, egészen "A" haláláig. Mindig azt állította, hogy ezt a kölcsönt nem fizette vissza az alperes” (30. sorszámú irat 3. oldal 3. és 4. bekezdés).

A fentieket erősíti "E" érdektelen tanú vallomása is, aki csak közvetve - a felperes anyjának elmondásából - szerzett tudomást a történetekről, de tudomással bírt a felperes nehéz anyagi helyzetéről és arról, hogy ezen kölcsön visszafizetése mellett a felperes anyja nem kényszerült volna hitelből megvásárolni az **helység 3-i** lakást.

Az ítéltábla álláspontja szerint a fellebbezési eljárásban megkeresett bíróság útján meghallgatott "F" vallomásaival sem tudta az alperes ítéleti bizonyossággal igazolni a kölcsön visszafizetésének a tényét, hiszen a felek kölcsönéről tudomással nem bírt, csak arról nyilatkozott, hogy néhai "A"-tól ő is kölcsönbe kapott 2 millió forintot.

Ezért az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét a Pp.253.§.(2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A peres eljárásban a felperes a perindítástól kezdődően, míg az alperes a fellebbezési eljárásban teljes személyes költségmentességben részesült és mindkét peres felet pártfogó ügyvéd képviselte. Ezért az ítéltábla a Pp.87.§.(2) bekezdése alapján megállapította, hogy a felperes 100 %-os mértékben pernyertes, így az őt képviselő pártfogó ügyvéd díját, valamint a 100 %-ban peresztes alperes pártfogó ügyvédi díját az állam viseli.

Az alperes teljes személyes költségmentessége folytán a le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a Pp.78.§.(1) bekezdése, illetve a 6/1986. (VI.26.) IM. számú rendelet 13.§.(1) bekezdése és 14. §-a értelmében az állam viseli.

Győr, 2011. évi március hó 17. napján

Dr. Ábrahám Éva sk.  
a tanács elnöke

. Vass Mária sk.  
előadó bíró

Dr. Szalay Róbert sk.  
bíró